

3. IX. 1935

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 35
Leto VII
Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/L. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 5. septembra 1935

Naročnina za četrť leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse let 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Prekletstvo milijonov

Moška žast mu je bila več kakor ljubezen bogate Angležinje
Po dvajsetih letih neučakanega hrepenenja je morala umreti — tik pred izpolnitvijo svojih sanj

(ö-i) London, avgusta

Pred nekaj dnevi so v Londonu odprli oporoko Miss Nore Cecilije Vahlove. V njej so brali čudno vokalno; z njim je milijonarka napravila črto pod zvesto ljubezen, ki je dvajset let zamažala čakala izpolnitve.

Ko je Nora Cecilija de Vahl pred dvajsetimi leti kot mlado, lepo in bogato dekle potovala okoli sveta, jo je povabil angleški general v Burmi na izlet v džunglo. Pustolovščin željno dekle je vabilo sprejela; odpravila se je z večjo družbo globoko in neprehodne gozdove in džunglo, polno divjih zveri. Zdajci je pa pridivala tropska nevihta in razgnala družbo na vse vetrove.

Takrat je Miss de Vahl prvič zagledala Viviena Roberta, polkovnika burmanskega polka. Bilo je v neprijazni dolini, kamor je pribežala pred dežjem. Kot tukja pač ni vedela, da je prišla z dežja pod kap: še par korakov dalje, pa bi bila trešila ob klobčič strupenih indijskih kač. Vivien Robert se je ravno odpravil na inspekcijo po notranjosti dežele domov; kot star kolonijša je pri priči izpregledal strašno nevarnost, v katero je bila zašla nič huđega ne slutega Evropka, in jo spravil na varno.

Mož, kakršnih ni več

Dan današnji vsevedeži radi trde, da je ljubezen na prvi pogled lepa pravljica, a vendar... samo pravljica. Tu v indijski džungli je postala resnica.

Leto za letom se je mis de Vahl vračala v Burmo, samo da bi videla Viviena Roberta in govorila z njim. Pri tretjem obisku mu je predlagala, naj dá Indiji slovo in se vrne kot njen mož na Angleško. Toda Vivien Robert ji je odgovoril, da je bil vse življenje siromak; zato se ne more odreči svojih službi in zaslužku. Da bi pa živel z njenim bogastvom — ne, žiste vrste on ni. Če more in hoče, naj ga počaka, dokler ga ne pošljejo v pokoj.

Tako se je začela tragedija dekleta, ki si je s svojim zlatom in z milijoni lahko vse kupila, česar si je le zaželela — vse, le moža ne, ki si ga je izbralo njeno srce.

Miss de Vahl čaka...

Milijonarka mu je prisegla zvestobo in mu objubila, da ga bo čakala. Ker je bila šibkega zdravja, ni mogla ne smela dalje ostati v Burmi. Tako se je vrnila nazaj na Angleško — in čakala in čakala... Vsakih pet let si je polkovnik zbral toliko prihrankov, da si je mogel privoščiti dopust v Evropi. Takrat sta se edinkrat videla. Videla sta se in govorila — tistih kratkih štirinajst dni, ki jima jih je bilo odstetih. In vselej iznova sta objubila drug drugemu, da bosta čakala...

In potem se je polkovnik spet vrnil v daljno Indijo, v džungelsko Burmo; postal je bil med tem vojaški sodnik.

Usoda hoče drugače...

Pred tremi leti je bil poslednjič na Angleškem. Prišel je z veselo novico, da mora preteči le še pičlih tisoč dni — potem se bo smel za zmerom vrniti v domovino, potem ne bo nobene ovire več za njuno poroko.

Toda slabotno Miss de Vahl so dolga leta čakanja zmrvila. Neutešeno hrepenenje je izpodkopalo njeno rahlo zdravje. Čemu ji bodo vsi njeni milijoni, če je pa edini človek na širnem svetu, ki jo ljubi in ki ga ona ljubi, tam daleč v Indiji?

In tedaj je posegla vmes zavistna usoda. Med tem ko se je polkovnik v Burmi že pripravil, da se dokončno vrne na Angleško in dá jutrovim deželam za zmerom slovo, med tem je Miss de Vahl daleč od njega legla in ni več

vstala. Umrla je, še preden so sli utegnili Vivieno Robertu prinesiti poročilo, da je njegova ljuba zbolela...

Volilo velike ljubezni

Do poslednjega dne je Miss de Vahl zaklepala pred svetom skrivnost svoje velike ljubezni. Nikoli ni v družbi svojih prijateljev in znancev omenila polkovnikovega imena. Sele njena oporoka je razodela svetu vso tragedijo njenega bogastva. V njej se je nesrečna milijonarka izpovedala: »Kaj naj še počnem na tem svetu? V trenutku ko se poslavljam od tega življenja, mi je v spominu samo moja velika ljubezen. In kot slaboten dokaz te moje ljubezni naj bo, da zapišem ponosnemu polkovniku Vivieno Robertu 30.000 funtov šterlingov in vse demante, kar sem jih kdaj nosila v življenju. Vem, da me je ljubil — bolj ljubil kakor kogarkoli na svetu. Toda njegova ljubezen do mene se je zdrobila ob njegovem ponosu... in ob mojih milijonih...«

Mladi žurnalist

(1-W) Pariz, avgusta

Blanche Vogt, urednica »Intranca«, pripoveduje:

Ondam me je v Royatu ustavil na cesti neki desetletni šolarček. Zelo vljudno me je pozdravil in mi ponosno povedal, da je šel tudi on med žurnaliste. Ustanovil je namreč svoj lasten list. Glavni urednik je sam in tudi »tiska« ga sam. Pokazal mi je prvo številko. Preletela sem jo in se ustavila pri tej le dnevnici; sicer je nekoliko »krvava«, a še daleč ne tako, kakor nam jih njegovi odrasli kolegi toliko servirajo dan na dan:

Dentist, ta zoboderec, ki uživa, če more komu kaj huđega napraviti, mi je izdrl, huđobnež, tri tako lepe majhne zobe. Zaman sem se ga otepal, zaman sem mu prevrnil orodje. Ves togoten mi je zagrozil: »Če ne boš priden, ti bom izpullil čeljust in jo zapri v predal, potem bom pa iz nje napravil zobovje za škrbaste ljudi.«

Dobro, kaj ne? Ves list seveda ni tako krvav. Za stopana je kajpada tudi lirika. Da uvodnika ne manjka, mi skoraj ni treba omeniti: kakšen list naj bi to bil, če bi uvodnika ne imel?! Naslov mu je seveda zelo nevsakdanji: »Svarilo faraonom...«

Najboljši plesni par na svetu sta Angleža James Barell in Elza Wells. Tako so vsaj presodili v Naubeimu na Nemškem, kjer je pred kratkim teknovalo za to čast več sto plesnih parov.

„Prijateljska sreča“ na švedskem

Tudi Švedi bi radi poceni zaslužili in vneto pišejo »verizna pisma«...

Nimamo samo pri nas v Jugoslaviji (po zgledu iz Amerike) »prijateljske sreče«, ta novodobna epidemija je zajela tudi trezne severne države. Med prvimi švedsko. Kako so jo tam sprejeli in kaj so z njo doživeli, nam pove naslednje poročilo iz Stockholma.

(v-i) Stockholm, avgusta

Na švedskem divja zadnje čase čudna epidemija pisemskih verig, v veliko veselje pošte — saj ji denar za znamke kar na kup leti! — in v onemogo jezo policije, ker ne more najti paragrafa, da bi razširjevalcem »sreče in blagostanja« stopila na prste.

To pot ne gre za oživiljenje znanih »čustvenih veriznih pisem«, ki so prerokovala nesrečo vsakomur, kdor je dobil tako pismo, pa ga ni tolikokrat in tolikokrat prepisal in poslal dalje; ne, to pot gre za prefrigano spekulacijo na rovaš lahkovernežev, ki komaj čakajo, da gre do sleparjem na limanice.

Vse povsod na stockholmskih ulicah lahko vidite prodajalce »mednarodne verižne zveze«, ki prodajajo za takšna pisma potrebne obrazce po 25 oerov (5 Din) ali deset kosov za dve kroni (40 Din). Na teh obrazcih se bere, da si je »mednarodna verižna zveza« zadal nalogo, da pripomore ljudem k boljšim časom. Kako se to napravi, takisto natanko pove: na vsakem obrazcu je natisnjenih deset imen. Kdor si kupi tak obrazec in bi rad videl lepše čase, mora poslati pet kron (sto dinarjev) na naslov prvega izmed naštetih imen, potem mora seznaniti imena dvakrat prepisati, samo s to razliko, da prvo ime prečrta, zato pa svoje napiše pod številko 10. Ko je to opravil, je postal član mednarodne verižne zveze in lahko v miru čaka boljnih časov. Oba prepisa pa pošlje dvema novima žrtvama, ki morata takisto poslati vsak po sto Din na sedanje prvo ime v seznamu, takisto dvakrat vse skup prepisati in svoje ime spodaj pripisati, itd. Na tak način naj bi vsako ime počasi priplezalo na prvo mesto, in sicer na 1024 seznamih; to pa »jamci« zaslužek 25.600 švedskih kron (dobrega pol milijona Din).

Neki matematik je v listu »Dagens Nyheter« izračunal, da bi en sam imenski seznam, če bi se šele vsaka dva dni podvojil, moral v dveh mesecih narasti na 2147 milijonov 483.648 seznamov, to se pravi, da bi morali biti vsi ljudje na zemlji, vštevši Kitajce, novorojenčke in ljudozorce, člani mednarodne verižne zveze. Čim bolj ta plaz narašča, tem bolj kajpada kopni upanje, da bi človek kdaj priplezal na prvo mesto; zato je bodo le tisti, ki so bili že prav v začetku na enem izmed prvih mest, to se pravi, ustanovitelji te preimenitne zveze, videli boljše čase...

Toda široki sloji sleparije še niso izpregledali. Prodajalcem obrazcev verižnih pisem gre žito še zmerom v klasje, in ljudje, ki bi se na vsak način radi iznebili denarja, se gnetejo na poštah uradnih s svojimi pisemskimi sezname in poštami nakaznicami. Pojavila so se tudi že konkurenčna podjetja, ki se zadovolje samo z eno krono ali dvema, zato je pa v njihovih seznamih tudi manj imen, ne 10.

Po podatkih poštnege ravnateljstva je zadnje tedne na mnogih poštah uradnih številu poštah nakaznic poskočilo za svojih 300%, da, ponekod tudi za 400% in še bolj! Dokaz, da je še dosti, dosti ljudi, ki se otroško zanašajo, da bodo brez dela in kar čez noč postali bogatini.

PREVEČ MILOSTI

Novi grajski dekl so vtepli v glavo, da mora vso grajsko gospodo nagovarjati z milostljivostjo. Ze drugo jutro plane v gospejino sobo: »Ježeš, milostljiva — milostljiva svinja je povrgla šest milostljivih praseti!«

6. septembra bo slavila vsa Jugoslavija 12. rojstni dan našega mladega vladarja Nj. Vel. kralja Petra II. Posebno svečano bo proslavila narodni praznik prestolnica, kjer se bo na Banjici vršila velika revija čet.

Radio v žepu

Čudeži moderne tehnike na londonski razstavi.
En sam gumb... pa nič hreščanja

(v-i) London, avgusta

Bernard Shaw je nekoč rekel, da je razmah radijske industrije največje čudo sedanjega stoletja. Menda bo držalo. Še pred dobrimi desetimi leti svet ni vedel, kaj je radijska industrija. Danes je samo Anglija vlaknila vanjo blizu ene milijarde funtov (250 milijard dinarjev). Neverjetno! In vendar si lahko predstavljate ta strmi razvoj; spomnite se samo, kakšne so bile radijske »skatle« pred dvanajstimi leti, in kako izpopolnjene, okusne in dragocene so danes; spomnite se, kateri vaš znanec je imel pred desetimi leti radijski aparat — in naštejte na prstih tiste, ki ga danes še nimajo.

V Londonu imamo prav zdaj radijsko razstavo. Če se niste videli take razstave, si je niti predstavljati ne morete.

Na primer: radijski čudež številka ena: »Želite cigareto?« Brez pomišljanja sežete v srebrno dozo, ki vam jo je ponudil ljubeznivi razstavljalac. Toda v njej boste videli samo eno cigareto, in še ta je iz — lesa. S kajne ne bo torej nič. Pogledate natančneje in vidite, da se da ustnik odvit. Cigareta ni nič drugega kakor majcen kondenzator. Zdaj pa pritisnite še na neviden gumb — in oglasil se vam bo ognjeviti čardaš iz Budimpešte.

Da, ta »cigareta« je del radijskega sprejemnika, tako majhnega, da ga spravite v tri telovniške žepu. Aparat z eno samo žarnico, nič večjo od cigarete, z glasovnim uravnilom in ustanovljajalnimi gumbi, skritimi v cigaretnici, spravite igraje v levi telovniški žep, baterijo, ki dobavlja tok žarnici in anodi, ste si deli v desni žep. Dovedna verižica za uro tvori zvezo med obema žepoma. In v levem gornjem žepu je spravljen majcen zvočnik. Če hočete slišati bolj oddaljene postaje, vzemite srebrn »svinčnik«, visč na drobnih s svilo oviti žici, in ga vtaknite v zemljo. Potlej pritrđite drugo žico na razpet dežnik, h klavirju, postelji ali pa na električno napeljavo. Ali pa si kratkomalo ošlinite

prst in ga položite na mali kovinasti vijak z napisom »A«; tako postanete vi sami antena.

Ta aparat je »David« na letošnji londonski radijski razstavi.

Radijski čudež številka dve je »Golijat«. Radi bi videli tole prekrasno izrezljano skrinjo od znotraj? Prosim, zakaj ne! Recite samo: »Sezam, odpri se!« Poslušno se odzove vaš zapovedi in pokrov se počasi dvigne kvišku. Če bi radi vedeli, kakšen glas ima neki ta luksuzni radijski gramofon, izvolite samo dvigniti roko, podržite jo za trenutek pred nekakim lesenim lijakom in že se oglasi napovedovalec iz Milana. Ko pobesite roko, se avtomat spet avtomatski izključi. Vaša roka je sprožila v etru kontakt.

Ta Golijat zna vse. Z njim lahko poslušate ameriške amaterske oddajne postaje na valu 34 metrov, če pa zavrtite drugi gumb, vam zapoje gramofon. Odigral vam bo trideset plošč drugo za drugo, ne da bi le s prstom genili.

Ko hodite skozi svojih dvesto paviljonov, polnih vseh mogočih radijskih umetnin, imate vtis, kakor bi hodili skozi mesto bodočnosti. Na vsakem koraku vam priklene oko in uho novo čudo. Takó na primer vam ni treba pri aparatih, ki so tu razstavljeni, nič več vrteti tri ali štiri gumbe, preden ste vjeli zaželeno postajo v pravi jakosti. Nego sedete lepo udobno v naslonjač, dva ali tri metre od aparata, in pritisnete na gumb na hčni ebontni ploščici, vdelani na mizici. Na aparatu se zasveti lučka. Pol minute nato zaslišite harmoniko iz Pariza. Če vam ta godba ne prija, pritisnete še enkrat na gumb. In zaslišite vojaško godbo iz Königswusterhausna. Potlej dunajski valček s Holandskega. Vse s pravo glasovno jakostjo, brez hreščanja, čeprav niste prav nič vrteli ne onegavili pri aparatu. Čudežni gumb vam sam od sebe vključi postajo drugo za drugo.

Da, poslušanje radia postaja šele zdaj pravi užitek.

† Astrida, mati belgijskega naroda

(6-p) Bruselj, avgusta

Usodna avtomobilska vožnja je stala življenje mlado in izredno priljubljeno belgijsko kraljico Astrido. Kako rado jo je imelo ljudstvo, pričajo nepregledne množice ljudi, ki se od ranega jutra do poznega večera zgrinjajo mimo njenega mrtvaškega odra. Časniki pričajo, da po cele strani poročil o tragičnem dogodku, vmes pa vse polno značilnih zgodbic o dobrosrčnosti in ljubeznivosti prerano umrle vladarice.

Pokojna Astrida je bila komaj osemnajst mesecev belgijska kraljica. Hči švedskega princa Oskara in danske princeze Ingeborge, je do poroke s tedanjim belgijskim prestolonaslednikom in poznejšim kraljem Leopoldom III. prebila otroška in dekliska leta v Stockholmu. Starša sta jo zelo skrbno odgojila; razen običajnih šolskih predmetov je morala napraviti tudi tečaj za bolničarke in gospodinjsko šolo. Z belgijskim prestolonaslednikom princem Brabantskim se je poročila iz ljubezni. Tudi v Bruslju je živel preprosto, kakor je bila vjena doma; najraje je hodila peš po prestolinskih ulicah in se brez spremstva ustavljala v trgovinah.

Nekega dne je ravno stopila iz velike trgovine, ko se je v teku zalezel vanjo neki fantalin in jo skoraj podrl. Toda namestu da bi se bil opravičil, je še robato zaklel — kakršni so pač takile velemestni frkolini.

»Ne smeš tako govoriti,« ga je pokarala kraljica.

Deček jo je pa nespoštljivo zavrnil:

»Saj niste moja mati!
»Pač dečko, tudi tvoja mati sem. Kraljica sem...«

Tedaj šele je spoznal. Prestrašeno je začel jecljati in se je vrgel na kolena.

»Kraljica!... Kraljica!...« je ves zmešan ponavljal. Potlej se je pa zbral in resno dejal:

»Prisegam vam, kraljica, da ne bom nikoli več rabil take besede... nikoli več!«

Kratko pa jedrnato

(n-l) Newyork, avgusta.

V Mount-Hellyju je bil neki delavec pravcat orjak, težak skoraj dvesto sto kil, za prazen nič pretepel svojo ženo in otroka. Prišel je pred sodnika in kar koj priznal svoje dejanje.

Tedaj si je sodnik, takisto atlet, čeprav ne tak orjak, zavihal rokave in sirovača tako obdelal s pestmi, da je bil kar višnjev in zelen. Potlej je pa velel svojemu soferju, naj ga z njegovim avtom odpelje domov.

Menda je zaleglo.

Tri mesece med ljudožrci

Se dan današnji prireajo divjaki v Južnem morju gostije s človeškim mesom. — Po krivem jih obsojamo: kdor je dober z njimi, je med njimi bolj varen ko doma

(v-i) Berlin, avgusta.

Ljudožrci žive dan današnji le še ponekod v Afriki, v notranjih divjih predelih Brazilije, pred vsem pa na otokih Južnega morja. Ko so prišli Španci v Ameriko, je bilo pri tamkajšnjih otočanih ljudožrstvo vsakdanja reč; prve španske slike iz tistega časa nam kažejo idilčne kočje iz palmovih listov, zunaj nad vrati se pa suše osekane človeške roke. Prav gotovo je ta strašni običaj tudi eden izmed vzrokov, da so Španci tako okrutno ravnali z nesrečnimi Indijanci in jih popolnoma iztrebili. Danes poznamo ljudožrce le v neprehodnih amazonskih pragozdih, v nedostopnih pokrajinah Brazilije in Bolivije; a še to ni popolnoma zanesljivo, saj izvirajo poročila po večini od pustolovcev, ki jim ne kaže vsega verjeti.

Zato nam je pa toliko več znano o Papancah in njim sorodnih Melanezijcih v Južnem morju. Ko so odkrili te kraje pred 150 leti, je bilo ljudožrstvo silno razširjeno. Maori na Novi Zelandiji so po bitih sovražnike požrli, Fidžijci so bili še hujši, o takratnih Avstralcih in prebivalcih Nove Gvineje je šel pa glas, da niso priznali nobenemu belcu.

Zgodovina 19. stoletja ve o tem strašne reči. Še leta 1893 so domačini na otoku Mairu — Angličji so ga iz nespornostnosti krstili za »Avroro« — pobili in požrli vso posadko parnika »Constantine«, ladjó pa zažgali. Na Novi Kaledoniji so kanibali leta 1850 posekali trinajst častnikov in mornarjev francoske ladje »Alcmene«. Na istem otoku je bil raziskovalec F. Garnier v današnjih dneh sam priča, kako je poglavar Bouarata, ko so mu Angleži dali prvo puško v dar, orožje takoj »poskusil«: postrelil je, par žensk in otrok, ki so stali okrog njega, in si jih dal prirediti za pojedino zase in za svoj »dvor«.

»Ne hodite sami preveč globoko v notranjost otoka!« so mi rekli prijatelji, ko sem bil poslednjič na Novi Kaledoniji — tako pripoveduje znani prirodoslovec Raoul Francé o svojem obisku med južnomorskimi ljudožrci. »Tam morate biti zmerom pripravljeni na napad. Najhušje je, kadar srečate nage otočane brez žena. Kadar se pripravljajo na napad, pošljejo namreč vselej svoje žene na varno. A tudi tako imenovanim »civiliziranim« domačinom ne smete nikoli obrniti hrbta.«

Novi Kaledonci in Novi Hebridčani so pa tudi za oboževanje Evropea strašni sovražniki. Zakaj, ti divjaki streljajo le iz zasede, in vrhu tega še z zastrupljenimi puščicami, ki so jim osti poprej za-

sadili v trohneče meso. Pravijo, da je tudi najmanjša rana, okužena z mrliškim strupom, smrtonosna.

Na, lepa reč, sem si mislil; in jaz naj ostanem cele tri mesece med temi ljudmi?

Na otoku Mallikolu so pravkar zajeli tri otočane, ki so jih zasacili pri pojedini s človeškim mesom. Kaj naj z njimi napravijo? Saj se ne zavedajo nikakega groha: še par minut prej, ko so jih ustrelili, so se veselo režali.

Na Novih Hebridih so za moje bivanja še zmerom trgovali med otoki s človeškim mesom kakor drugod z govedom in prašiči. Glavni dobavitelj je bil veliki otok Espiritu Santo. Ta otok, skupaj z Mallikolom in Avroro, je še danes na najhuššem glasu. Še nikdar ni nanj stopila belčeva noga.

S taksnimi podatki in slunjami smo se odpravili na pot. Na čelu ekspedicije je stopal oboževanec, zadnja straža je pa takisto imela puško pripravljeno za strel. Kadar koli je v džungli kaj zahrenčalo, smo tisti mah zgrabili za puško.

Na neki jasi nam je požgana vas izdajala zloveške dogodke, ki so se morali pred kratkim tam zgoditi. Takih ekspedicij se divjaki boje. Kadar jo zavohajo, se izgube v pragozd in vsa pokrajina se zdi ko izumrla.

Tako se nam je počasi vrnila korajža: saj ljudožrcev nikjer ni! Prišli so dnevi, ko smo se upali po dva in dva v gozd; pozneje tudi posamič. Nekaj se je bilo namreč pripetilo, kar nam je villo poguma.

V Numei je bilo mnogo črncev, ki so jih pripeljali z otokov kot kulije, da so belcem poceni delali. Ti črnci so se kaj kmalu »civilizirali«. Čez dan so delali na ladjah, ponoči so pa morali mesto

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršji vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holanđiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Hlandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

zapustiti. Spali so v goščavi in ogražali popotnike.

S temi siromaki smo se torej sprijateljili. Kako, je težko reči. S sočutnimi in prijaznimi pogledi, s cigareti in priložnostnim darilom, s prijaznim smehljajem in besedo »tajo«, t. j. »hvala« v njihovem jeziku. S toplim sočutjem do teh ubogih sužnjev, iztrganih iz njihove domovine, ki jim ni nihče v vsej koloniji privoščil prijazne besede. Že po par besedah so nas vsi otočani sprejeli s prijaznim smehom, da so nas le zagledali. Kakor lunta je moral iti glas o nas po deželi. Kako naj bi si drugače pojasnili, da so nas povsod, tudi na sosednih otokih, kamor se drugače beleč še stopiti ne upa, pozdravili s sijočimi obrabi in so se okoli nas zgrinile žene in otroci? In da so še ta uboga bitja, skoraj polživali, zdaj pa zdaj skoraj nežno izgovorila najlepšo besedo, ki jo pozna njihov besednjak: Tajo?

Od takrat smo se upali sami v pragozd. Razumeli smo skrivno vez simpatije, prečudno fini čut teh nepokvarjenih otrok narave do vsakogar, kdor čuti za zatirane in brezpravne...

Niti enkrat nam ni nihče skrivil lasu, in vendar smo obhodili vse te ljudožrske otoke. In videli vse gorje, ki tlači Melanezijske, če žive v svobodi. Siromaki so žrtve nezahvalnega praznovanja, sam strah in sama groza jih je vsega, kar je okoli njih. Zato jih njihovi »žrci« in poglavarji lahko tako nesramno izrabljajo, zato skrbje, da jih imajo v popolni duhovni in telesni podložnosti. Za žrce in poglavarje mora uboga raja garati in zbirati žrtve, njim mora celo služiti za pojedino, kadar se jim tako zazdi.

Otočani žive v neprestanem vojnem stanju. Žrci in ženske hujskajo moč drugega na drugega. Tega pa nikakor ne preneso, da bi mirno gledali, kako mrtvi sovražniki leže na bojišču. In tako se je začela ta nečloveška navada ljudožrstva.

In vendar so ti ljudje v srcu dobri ko le kdo, pravi otroci, hvalječni, dobrosrčni in pošteni, zmerom pripravljeni za šalo in smeh. Da sovrážnega belca okrađejo in ubijejo, je zanje samo po sebi razumljivo, toda »Tajo« jim je svet kakor nobena druga stvar.

Ko se je v jutranji zarji naša ladjá odpravljala na odhod, to pot za zmerom, se je na bregu zbrala brez slehernega dogovora, sam Bog si ga vedi kako, velika truma otočanov. Še poslednjič so se nam nasmejali, dvignili roko v pozdrav in poslednja beseda, ki nam je še dolgo odmevala v ušesih, je bila: »Tajo... Tajo...!»

Pika in ničla

sodobna romunska zgodba

(u-o) Bukarešta, avgusta

Med mnogoštevilnimi bankirskimi sleparijami, ki imajo zadnje časa sodišča posla z njimi, je tudi tale »nedolžna« zgodba, ki še ni prcdria v javnost.

Več »zacasnih« bankirjev se je združilo s plemenito namero, da olajšajo lahkoverne petičnike za par milijončkov. Za tako reč je najprimernejša pot emisija delnic.

Ustanovili so torej novo banko, napravili bančno reklamo o blestici bodočnosti novega podjetja, vrgli na trg cele kupe delnic, spravili denar, ki se jim je stekel v blagajno, in ga pognali s svojimi prijateljiicami.

Stvar ne bi bila drugače nič posebnega; takšnih afer se pri nas ne manjka. Da, se vzlic temu ustavljam pri njej, je vzrok zabavna podrobnost, ki je šele pri preiskovalnem sodniku pršla na dan.

»Kako ste mogli iti na te limanice?« je vprašal sodnik nekega kapitalista. »Vi, drugače tako resen in previden mož, greste in podpišete več ko 2 milijona lejev v toli nepomembni in neznanzi banki! Le kaj vas je tako preslepilo?«

Ves pobit je osleparjenec odgovoril:

»Nasedel sem jim, gospod sodnik. Na emisijskem prospektu je bilo tiskano z velikimi črkami: Glavnic 100 milijonov popolnoma vplačana. Kako jim ne bi zaupal teh 2 milijonov, če je pa šlo za toli bogato podjetje!«

»To je laž!« je oporekel eden izmed oboževanec. »Nikoli nisno trdili, da znaša glavnic več ko 10 milijonov. Gospod je laže!«

Sodnik je velel zapisnikarju, naj mu pokaže besedilo prospekta.

In glej, tam se je bralo z velikimi črkami: Popolnoma vplačana glavnic 100.00.000 lejev.

Navadna tiskovna ponota, napak postavljena pika je omogočila uprizoritev vse »deparije«. In zdaj se sleparji še z njo zagovarjajo: mar ni res samo sedem ničel in ne osem?

Hitler na Turškem

(u-o) Carigrad, avgusta

Neki musliman v Tarsusu je dal svojemu otroku ime Hitler. Ko je to »führer« zvedel, je naročil nemškemu generalnemu konzulu v Beirutu, da naj sporoči otrokovega očetu njegovo poslanico:

»Ko bo otrok odrasel, se bo šolal na Nemškem na stroške države. Njegovega očeta pa mora nemški konzulat pri priči vzeti v službo kot »kavasa.«

Tako piše carigrajski list »Bejaglu«...

PO AMERIŠKO

»Gospodična, jaz sem zelo star, vi ste zelo mladi — ali hočete postati moja vdova?«

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Čehi se starajo

Statistika je dognala, da učakajo Čehi po vojni dosti višjo starost kakor poprej. Tako je še leta 1900 znašala povprečna starost na Češkem 38,9 leta, leta 1910 že 42,8 leta, leta 1930 pa kar 53,7 leta.

To velja za moške; povprečna starost Čehinj znaša v omenjenih letih 41,7, 45,9 in 57,5 leta, torej še precej več kakor pri moških.

(Po »Izrednih poročilih češko-slovaškega državnega statističnega urada.«)

Bernard Shaw in potepuh

(w-l) London, avgusta

O velikem satiriku Bernardu Shawu pripovedujejo v Londonu tole istorijo:

Ko je Shaw potoval po Kaliforniji, je nekoč na izletu ob morju srečal nekega potepuha. Le-ta je pristopil k pesniku in dejal:

»Lepo vas prosim, mister, ne zamerite: ali bi mi lahko podarili deset dolarjev?«

»Ne,« je suho odgovoril Shaw.

»Ljudem, ki kradejo Bogu čas, načelno nič ne dam.«

Toda komaj se je dobro obrnil, mu je bilo že žal, da je potepuha tako sirovo odpravil. Mogoče je siromaku vzel poslednjo priložnost, da se vrne v življenje kot spodoben član človeške družbe; mogoče bi ga prav teh njegovih deset dolarjev rešilo žalostnega pogina, kdo ve!

Shaw se je tedaj obrnil za potepuhom in mu dal zaprošeni desetak. Potepuh se mu je lepo zahvalil in spraval denar v žep. Toda preden je Shaw nadaljeval svojo pot, je še vprašal razčepanega obdarovanca:

»Povejte, kaj bi bili napravili, da vam nisem dal denarja?«

»Ne vem, mister,« je skomignil potepuh. »Najbrže bi bil moral prijti za kakšno dobo.«

To reši, se je spoštljivo odkril in jo mahnil zadovoljno dalje. Shaw je pa obstal z odprtimi ustmi ko prikovan.

916 sredstev za plešo

(v-k) London, avgusta.

Neki angleški zdravniški časopis se dela norca iz pleše. Pisec je namreč dognal, da je samo na Angleškem naprodaj 916 mašč, praškov itd. za odpravo pleše. Ljudje vržejo na leto zanje nič manj ko 60 milijonov funtov ali 14 milijard dinarjev —

— in ostanejo plešasti ko prej.

Sodoben oglas

(o-o) Budimpešta, avgusta.

V »Az-Estu« beremo tale oglas: »Nezaposien diplomiran intelektualec je pripravljen jesti za rekord v restoranu ali varieteju. Ponudbe pod »Prazen želodec« na upravo lista.«

Tudi znamenje časa...

Koliko knjig so lani tiskali

(u-o) Budimpešta, avgusta

Leta 1934 je izšlo manj knjig kakor leta 1933. Rekord ima sovjetska Rusija z 32.379 knjigami, za njo je prva Nemčija (21.601), potem pa Velika Britanija. Francoski z 12.971 knjigami so na 4. mestu. Zanimivo je, da so v Združenih državah natisnili lani samo 8.092 knjižnih del, čeprav je Američanov samo za četrtino manj kakor Rusov in trikrat toliko ko Francozov.

Sorazmerno največ so tiskali Dani; tam je prišlo povprečno 9,1 knjižne izdaje na 10.000 prebivalcev. Na Francoskem znaša ta številka 3,1, na Ogrskem 2,9, v Belgiji 2,1, v USA pa samo 0,6.

(Po »Madžarskem statističnem letopisu«, Budimpešta.)

Štiri zapovedi

za srečen zakon

(u-k) Filmska igralka Carrie Thatcher živi s svojim poklicnim tovarišem Georgem Barberjem že tako dolgo v srečnem zakonu — kako dolgo, seveda ne sme povedati! — da se čuti poklicno zapisati tri zapovedi za srečno življenje v zakonu. Te zapovedi so:

1. Ne moti svojega moža nikoli, kadar bere časnik; prava ljubezen takega nadlegovanja ne prenese.

2. Nikoli ne ugovarjaj svojemu možu, če ne moreš svojega ugovora podpreti s tehtnimi logičnimi dokazi; zakaj možu se zdi njegovo stališče zmerom edino pravilno.

3. Kadar mu skuhaš kakšno novo jed, ne stoj grozeč nad njim, da se ne upa grajati in rezati obrazov; nobena žena si ne sme ničesar domišljati na svojo kuho.

Tem trem zapovedim (bolje: prepovedim) je dodal srečni zakonec še četrto:

Glej, da boš zmerom gospodar v hiši!

Na žalost samo ne pove, kako se to napravi...

(»Prager Tagblatt«)

Nesrečne številke

(y-k) Praga, avgusta

Da je številka 13 nesrečna, je znana reč. Tudi na avtomobilih. Vzlic temu pa ni praškemu filmskemu »industriju« Havlu, ki ima na svojem avtomobilu trinajstko, do danes prinesla še nikake nesreče. Vražarstvo obstoji lahko tudi v tem, da vidiš srečo v stvarih, ki se zde drugim nesrečne.

Še nerodnejša, čeprav ne v istem smislu, je zadeva s številko 606. V Pragi je ni maral noben lastnik avtomobila; vsakdo se je bal, da se mu bodo ljudje rogali. (V zdravniški vedi ima namreč to številko salvarzan, sredstvo zoper sifilido. Op. ur.) Tako dolgo nisi videl te številke na praških avtomobilih, dokler ni prišel pogumen mož, zdravnik seveda, in si dal registrirati za svoj avto.

Zanj seveda ta nerodna številka ne bo usodna; narobe: mož si od nje celo sreče obeta...

50 spodobnih žensk bi rad našel

(6-p) London, avgusta

M. C. A. Mackay, organizator jubilejne proslave angleškega morsklega kopališča Blackpoola, stoji pred težko nalogo. Med premočnimi točkami sporeda naj bi bil po njegovem tudi defile petdesetih najznamenitejših žensk iz svetovne zgodovine. Proslava naj bi se vršila prihodnje leto, ko bo blackpoolsko kopališče slavilo 60letnico.

Težava je namreč v tem, da si je mister Mackay vtregel v glavo, da morajo biti vse te ženske, ki si jih hoče izposoditi iz zgodovine, brezmadežnega slovesa, tako rekoč deviške. To pa zato, ker so Angleži zelo občutljivi zastran morale.

Mister Mackay toži in jadikuje, ker ne more z mesta. Ko se je zarekel, da bo napravil tak defile, je mislil, da mu bo igrača spraviti skup prgišče petdesetih nepokvarjenih ženskih junakinj. Kakšna igrača neki! Ali naj vzame Kleopatru? In Salomo? Heleno iz Troje? Ali pa Katarino rusko in medicjsko?

Svoj seznam je začel s svetopisemsko Evo... in še danes čepi pri njej in ne more z mesta.

...Ali se vam ne zdi, da že začel ni pri pravi?

Grenko zdravilo

Lorda Derbyja je dajal protin. Nekoč mu je neki znan vinski trgovec poslal sodec vina na pokušajo, češ da prežene protin. Drugi dan je dobil od lorda kratko pisanje:

»Spoštovani gospod! Sprejel sem vaše vino in ga pokusil, toda protin mi je ljublje.«

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisał Aleksander Dumas

102. nadaljevanje

Toda komaj je pozajtrkal, ko je začutil žejo; z njo sploh ni bil računau.

Nekaj časa se je premagoval, toda ko ga je začelo žgati v grlu in se mu je jezik prilepljal na nebo, ni več vzdržal: začel je razbijati po vratih.

Prišla je straža in odprla. To pot je bil drugi razbojnik; Danglars ga ni poznal. Dejal si je, da bi bilo morda bolje zanj, če bi imel opravka s svojim starim znancom; zato pokliče Peppina.

»Evo me, svetlost,« se oglasi poklicani in vneto prihiiti; Danglarsu se je to zdele dobro znamenje. »Kaj bi radi?«

»Pil bi,« odgovori jetnik. »Svetlost gotovo ve, da je vino v rimski okolici zelo drago.«

»Pa mi dajte vodé!« zavpije Danglars, meneč, da ga bo ugnal. »O svetlost, vode imamo tu še mnogo manj ko vina; zadnje čase nas tare huda suša.«

»Nikarite no,« se po sili nasmehne Danglars, »že spet začelnate!« Nesrečnež je čutil, kako mu udarja znoj iz senec.

»Nu, če je tako, prijatelj,« povzame čez nekaj časa, videč, da se Peppino niti ne zgane, »pa mi prinesite kozarec vina. Upam, da mi te prošnje ne boste odbili.«

»Rekel sem vam že, svetlost, da vina ne prodajamo na drobno,« odvrne resno Peppino.

»Prav, pa mi ga prinesite steklenico, a najcenejšega.«

»Vsa so po isti ceni.«

»In koliko znesa ta cena?«

»Pet in dvajset tisoč frankov steklenica.«

»Recite rajši,« zaječi obupno Danglars, »da me hočete do nagega sleči; potem je že bolje, da me na mah oderete, kakor pa da trgate za mene kos za kosom.«

»Mogoče, da je res taka gospodova namera.«

»Kdo je ta gospod?«

»Tisti, ki smo mu vas predvčerajšnjim predstavili.«

»In kje je? Rad bi z njim govoril.«

»Zakaj ne!«

Nekaj trenutkov nato je stal Luigi Vampa pred Danglarsom.

»Želeli ste z menoj govoriti?« vpraša jetnika.

»Ali ste vi, gospod, poglavar ljudi, ki so me spravili semkaj?«

»Da, svetlost.«

»Koliko odkupnine terjate? Govorite!«

»Samo tistih pet milijonov, ki jih imate pri sebi.«

Danglars je mislil, da ga bo kap zadela.

»To je vse, kar se premorem, gospod,« zajecija. »Ostanek velikega imetja je, ki sem ga izgubil; če mi mislite še to vzeti, mi vzemite rajši življenje.«

»Prepovedano nam je prelivati vašo kri, svetlost.«

»Kdo vam je prepovedal?«

»Oni, ki se mu pokorimo.«

»Ali niste vi sami poglavar?«

»Jaz sem samo poglavar teh ljudi, moj gospodar je pa drugi.«

»In ta gospodar ima tudi nekoga nad seboj?«

»Da.«

»Koga?«

»Boga.«

Danglars se za trenutek zamislil.

»Ne razumem vas,« reče nato. »Ze mogoče.«

»In ta gospodar vam je zavedal, da tako ravnate z menoj?«

»Da.«

»Kakšen je njegov namen?«

»Ne vem.«

»Toda moja denarnica se bo izpraznila.«

»Najbrže.«

»Slišite... ali hočete en milijon?«

»Ne.«

»Dva milijona?«

»Ne.«

»Tri milijone... štiri?... Slišite, štiri? Dam vam jih, če mi izpustite.«

»Zakaj nam ponujate štiri milijone za tisto, kar jih je vredno pet?« odvrne Vampa. »Temu se pravi oderuštvo, gospod bankir, ali pa nič ne razumem.«

»Vzemite kar vse! Vse mi vzemite, vam rečem, in ubijte me!« zakriči Danglars.

»Pst, nikar tako glasno, svetlost! Če se boste preveč razburjali, vam bo zrasel tek, da boste pojedli za cel milijon na dan. Smrt božja, ali se vam nič ne smili denar, gospod?«

»A kaj potem, ko ne bom več imel, da bi vam plačal?« zavpije obupno Danglars.

»Potem boste pač lakoto trpeli.«

»Lakoto trpel?« se zgrozi Danglars.

»Da, po vsej priliki,« meni malomarno Vampa.

»A saj vendar sami pravite, da me nimate namena ubiti! Vzlic temu me hočete izstradati!«

»To je pa druga.«

»O, lopovi, le počakajte, prekrižal vam bom vaše gnusne nakane!« zakriči Danglars ves iz sebe.

»Ce že moram umreti, napravim rajši koj konec. Kar trpinčite me, ubijte me, če hočete — mojega podpisu ne boste videli!«

»Kakor izvolite, svetlost,« meni Vampa in odide.

Danglars se logotno zavali na svoje ležišče.

Kdo so ti ljudje? Kdo je vidni, kdo nevidni poglavar? Kakšne načrte imajo z njim? Vsakdo drugi se lahko odkupi — zakaj le on ne?

O, najbolje bo, če umre; tako bo te neizprosne sovražnike najbolje spjelal. Zakaj ga neki tako sovražijo?

A vendar: v smrt!... Prvič v življenju je mislil na smrt in na strah pred njo. Toda dolgo ga pri tej misli ni strpelo; kaj, če bi zbežal?

A kako? Židovi njegove ječe so bili živa skala in pred edimim izhodom je stal na straži razbojnik.

Dva dni je Danglars vzdržal pri svojem sklepu, da ne podpisu. Potlej je pa zahteval hrane in ponudil zanjo milijon. Prinesli so mu imenitno večerjo in spravili njegovo nakazilo.

Od tistega dne je nesrečni jetnik kar razmetaval denar. Toliko je bil pretrpel, da ni mogel nič več; zato se je brez ugovora uklonil vsem zahtevam svojih ječarjev.

Ko je nekega popoldne — minilo je bilo že osem dni, kar je bil ujet — preračunal, koliko je izdal, je z grozo spoznal, da mu je ostalo le še petdeset tisoč frankov.

Tedaj je nastala v njem čudna izprememba. On, ki je tako rekoč brez pomišljanja izdal pet milijonov, se je krčevito oklenil teh poslednjih petdesetih tisočakov; zaklel se je, da rajši umre od lakote in žeje, kakor da bi dal ta denar iz rok. Nesrečnež še zmerom ni izgubil vsega upanja; on, ki je bil že zdavnaj pozabil Boga, je zdaj mislil nanj, zanašaje se, da bo zaradi njega storil čudež. Kako lahko bi potres podrl to votlino, ali bi pa papeževi karabinjerji odkrili to peklenko razbojniško zavetišče in mu prihiteli na pomoč; potem bi mu ostalo tih petdeset tisoč frankov in to bi mu zadostovalo, da se skromno preživi. Z vsjo iskrenostjo, ki je bilo še zmožno njegovo zakrnjeno srce,

je zato molil k Bogu, da mu reši teh petdeset tisoč.

Tako so minili trije dnevi, in ves ta čas mu je bil Bog neprestano če že ne v srcu, vsaj na jeziku. Vmes so ga pa čedalje pogosteje obhajali trenutki blaznosti; zdelo se mu je, kakor da vidi v beraški izbi nekega starca, kako se v smrtne boju premetava na siromašni postelji. Tudi ta starček je umrl od lakote...

Četrty dan Danglars ni bil več človek, temveč le še živ mrlič; pobral je bil s tal poslednje drobščine prejšnjih pojdin, in ko mu je tudi tega zmanjkalo, je začel otepati slamo, ki je bila njegova celica pokrita z njo.

Potem je mlo prosil Peppina, naj mu prinese hrane; ponujal mu je tisoč frankov za en sam grižljaj suhega kruha. Peppino mu še odgovoril ni.

Peti dan se je komaj še zavelkel pred vrata.

»Tak niste kristjan?« je zahropel in onemoglo udaril s pestmi po vratih. »Umoriti me hočete, človeka, ki vam je brat pred Bogom?«

In telebnil je z obrazom na zemljo.

S poslednjimi močmi se je pobral in zahropel:

»Poglavar! Poglavarja hočem!«

»Evo me!« odgovori neki glas in na pragu se prikaže Luigi Vampa. »Česa bi še radi?«

»Vzemite moj poslednji denar,« zajecija Danglars s pojemajočim glasom in mu ponudi denarnico.

»Vzemite in pustite me v tej votlini. Nič več ne terjam svobode ne življenja.«

»Tak res tako hudo trpite?« vpraša Vampa.

»O, tako, da ne najdem besed.«

»Drugi ljudje so še več pretrpeli kakor vi.«

»Ne verjamem.«

»Pač! Tisti, ki so od lakote umrli!«

Danglars se je spomnil umirajočega starca, ki se mu je prikazoval v teh nočeh groze in trpljenja. Udaril je z glavo ob tla in hropeč vzdih se mu je utrgal iz ust.

»Ali se vsaj kesate?« ga ogori tedaj zamolkel glas, da se Danglarsu naježe lasje.

Pred očmi mu je vse migljalo od slabosti. Vzlic temu je še toliko videl, da je razločil za razbojnikom visokega, v plašč ogrnjenežega moža.

»Česa naj se kesam?« zajecija.

»Vsega, kar ste hudega storili.«

»Da, da, vsega se kesam, vsega!« zahrope Danglars in se zgrabi s koščeni rokami za lasu.

»Potem vam odpustim,« reče slovesno neznanec, vrže s sebe plašč in stopi naprej, da ga je obsijala luč.

»Grof Monte-Cristo!« zajecija Danglars, bolj bled od neznanega groze, kakor je bil še trenutek prej od lakote in prestanega trpljenja.

»Motite se; nisem grof Monte-Cristo.«

»Kdo ste pa?«

»Tisti, ki ste ga prodali, izdali in pehnili v sramoto; tisti, ki ste mu ukradli zaročenku, tisti, ki ste hodili po njem, da ste sami splezali kvišku, tisti, ki ste pustili, da je njegov oče od lakote umrl, in ste tudi njega samega obsodili na smrt od gladi, pa vam vendar odpusča, ker je sam potreben odpusčanja: Edmond Dantès sem.«

Danglarsu se utrga strašen krik. Kakor bi bilo treščilo vanj, se opoteče in telebne po tleh.

»Vstanite!« mu veli grof. »Vašemu življenju bo prizanešeno. Vedite, da vaša dva pajdaša nista čakala tolike sreče: eden je zblaznel, drugi je mrtev. Obdržite teh petdeset tisoč frankov, ki so vam še ostali; podarim vam jih. Onih pet milijonov, ki ste jih ukradli bolnišnicam, je že povrnila neznana roka. In zdaj jejte in pijte! Nocoj ste moj gost. — Vampa, ko se ta človek opomore, ga izpustite: vrnem mu prostost.«

Danglars ni vstal s tal vse dokler ni grof odšel. Ko je dvignil glavo, je videl le še visoko možko postavo, ki je izginjala na hodniku; razbojniki so se spoštljivo priklanjali, ko je šel mimo njih.

Kakor mu je grof ukazal, je Vampa postregel Danglarsu z najboljšim, kar je premogel. Ko si je jetnik potolažil glad in žejo, ga je razbojniški poglavar posadil v voz, ga spremil na cesto in ga prislomil ob prvo drevo.

Tam je ostal do jutra, ne vedoč, kje je.

Ko se je začelo svitati, je videl, da teče mimo ceste potoček; ker je bil žejen, se je splazil k vodi.

Ko se je pripognil, da bi se napil, je videl, da so mu lasje osi-veli.

XX

Peti oktober

Bilo je okoli šestih zvečer. Jesensko solnce je zlatilo sinje morje in metalo svoje poslednje žarke na majhno in ljubko jahto, ki se je graciozno zibala na morskogladini.

Počasi so na obzorju zatonili tudi poslednji solčni žarki. Jahta se je naglo približevala, čeprav je bil veter videti tako slab, da bi komaj skodral delkliske lase.

Na prednjem delu je stal visok mož zagorelega obraza in nepremično strmel v mračno gmoč, ki je vstajala iz morja pred njim.

»Ali je to otok Monte-Cristo?« je vprašal z žalostnim glasom.

»Da, svetlost,« je odgovoril lastnik, »kmalu bomo tam.«

»Kmalu bomo tam!« zamrmra mladi popotnik in zastrmi topo pred se.

Čez kakih deset minut so mornarji zložili jadra in ladja se je zaisdrala kakih pet sto korakov od pristanišča. Prihodnji mah se je že zibal na vodi čoln. Mladi popotnik je stopil vanj in dal znamenje: mornarji so se uprli v vesla in čoln je zdrknil proti obrežju. Ko je zavožil na plitvino, je mladi mož skočil na suho in gledal, kje drži pot; med tem se je bilo namreč že zmračilo.

V trenutku ko se je ozrl na okoli, je začutil tujo roko na ramenu in zaslislal dobro znani mu glas, da je nehote vztrepetal.

»Dober večer, Maksimilijan,« je rekel ta glas. »Zelo točni ste; naj vam čestitam!«

»Vi, grof!« vzklikne mladi mož in stisne Monte-Cristu roko.

»Da; nič manj točen nisem ko vi. A kaj vidim? Saj ste popolnoma premočeni; morali se boste preobleči. Stanovanje vas že čaka; tam boste imeli priložnost pozabiti utrujenost in mraz,« reče Monte-Cristo in se nasmehne.

Maksimilijan pogleda grofa s širokimi očmi.

»Ali mar nič več niste tisti, kakor sem vas poznal v Parizu?«

»Zakaj?«

»Ker vas vidim, da se smehljate.«

Monte-Cristu leže oblak na čelo.

»Prav je, da ste me spomnili, Maksimilijan; razveselil sem se svidenja z vami in pozabil, da je vsako veselje minljivo.«

»O, nikar, grof!« vzklikne Morrel in prime svojega prijatelja za obe roke. »Smejte se rajši, bodite veseli in spomnite me, da je življenje grenko le za trpeče ljudi. O, dobri ste in velikodušni, prijatelj; samo da mi vlijete poguma, se delate tako vselega.«

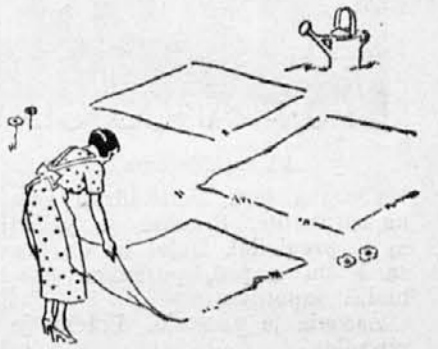
»Motite se, Morrel,« odvrne resno Monte-Cristo. »Res sem bil srečen.«

»Tem bolje; to mi je dokaz, da ste me pozabili.«

»Zakaj?«

»Zato, ker je pri nas reja teh kuncev šela v razvoj. Razstava bo prva te vrste pri nas.«

Tvoje perilo potrebuje blago

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvalu

»Saj veste, ljubi prijatelj, kako so gladiatorji pozdravili svojega vladarja, ko so stopili v cirkus. Tako tudi jaz vam rečem: Zdravstvuj, umirajoči te pozdravlja.«

»Torej res se niste našli tolažbe?« vpraša Monte-Cristo in ga čudno pogleda.

»Ali ste le trenutek mogli to misliti?« vzklikne grenko Morrel. »Poslušajte me, grof: Prišel sem k vam, da umrem pri svojem prijatelju. O, saj imam še ljudi, ki so mi dragi; imam svojo sestro Julijo in njenega moža Emanuela. Toda v tem trenutku bi rad videl v svoji bližini moža krepkih rok, moža, ki se mi bo znal ljubeče nasmehniti v mojih poslednjih trenutkih. Moja sestra bi se raztonila v solzah in omedlela; videl bi jo, kako trpi, in vendar mi je že mojega trpljenja zvrhana mera. Emanuel bi mi iztrgal orožje iz rok in zagnal krik in vik. A vi, grof, ki imam vašo besedo, vi, ki ste več kakor navaden človek, vi me boste, vem, nežno in obzirno spremili do praga smrti. O, grof, s kolikim mirom in slastjo pojdem v smrt.«

»Poslednje besede je vzkliknil s toli neizprosno odločnostjo, da je grof nehote vztrepetal.

»Dragi prijatelj,« povzame Morrel, videč, da grof nič ne reče, »rekli ste mi, da naj počakam do petega oktobra... Danes smo petega!...«

Morrel pogleda na uro.

»Zdaj je ura devet; torej mi ostane še tri ure življenja.«

»Prav!« meni grof. »Pojdite z menoj!«

Morrel je tjavendan sledil grofu; sam ni vedel, kdaj je prišel v votlino. Po tleh so bile razgrnjene preproge in blage vonjave so plavale v ozračju. Ves zmeden je obstal; ni prav zaupal tem čutnim dražljajem, ki so se zgrinjali nadenj.

Solska mladina ima za obisk letošnjega jesenskega veleseja od 5. do 16. septembra znižano vstopnino po Din 3— za osebo, ako je obisk skupen pod vodstvom učiteljstva. Dan obiska poljuben, vendar nedeljskih in prazničnih popoldnevo ne priporočamo zaradi velikega navala obiskovalcev. Posebno opozarjamo šolska vodstva na veliko pomorsko razstavo »Naš Jadrane«, kakršne v Jugoslaviji še nismo imeli in ki bo prikazala vse, kar je v zvezi z našim morjem in obmorskim življenjem. Poleg te bosta zelo zanimivi in poučni razstavi arhitekture in esperantskega gibanja ter razstava malih domačih živali (perutnina, kunca, koze, ovce). Prireditev bo nudila najnazornejši pouk in tako mladini in učiteljstvu med šolskim letom mnogo koristila.

Velesejske cigarete »Vardar« in »Drina« pridejo v promet za letošnji jesenski velesejem v Ljubljani od 5. do 16. septembra. Cigarete bodo na razpolago samo v velesejski trafikli na sejmišču.

Razstava izdelkov iz volne angorskih kuncev na letošnji jesenski velesejski prireditvi od 5. do 16. septembra bo pokazala obiskovalcem, kaj vse se da napraviti iz volne teh kuncev. Angorska volna uživa svetovni sloves zaradi svoje izredne kakovosti in uporabnosti. Zal je pri nas reja teh kuncev šela v razvoj. Razstava bo prva te vrste pri nas.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti oblike, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

glasom in mu ponudi denarnico. »Vzemite in pustite me v tej votlini. Nič več ne terjam svobode ne življenja.«

»Tak res tako hudo trpite?« vpraša Vampa.

»O, tako, da ne najdem besed.«

»Drugi ljudje so še več pretrpeli kakor vi.«

»Ne verjamem.«

»Pač! Tisti, ki so od lakote umrli!«

Danglars se je spomnil umirajočega starca, ki se mu je prikazoval v teh nočeh groze in trpljenja. Udaril je z glavo ob tla in hropeč vzdih se mu je utrgal iz ust.

»Ali se vsaj kesate?« ga ogori tedaj zamolkel glas, da se Danglarsu naježe lasje.

Pred očmi mu je vse migljalo od slabosti. Vzlic temu je še toliko videl, da je razločil za razbojnikom visokega, v plašč ogrnjenežega moža.

»Česa naj se kesam?« zajecija.

»Vsega, kar ste hudega storili.«

»Da, da, vsega se kesam, vsega!« zahrope Danglars in se zgrabi s koščeni rokami za lasu.

»Potem vam odpustim,« reče slovesno neznanec, vrže s sebe plašč in stopi naprej, da ga je obsijala luč.

»Grof Monte-Cristo!« zajecija Danglars, bolj bled od neznanega groze, kakor je bil še trenutek prej od lakote in prestanega trpljenja.

»Motite se; nisem grof Monte-Cristo.«

»Kdo ste pa?«

»Tisti, ki ste ga prodali, izdali in pehnili v sramoto; tisti, ki ste mu ukradli zaročenku, tisti, ki ste hodili po njem, da ste sami splezali kvišku, tisti, ki ste pustili, da je njegov oče od lakote umrl, in ste tudi njega samega obsodili na smrt od gladi, pa vam vendar odpusča, ker je sam potreben odpusčanja: Edmond Dantès sem.«

Danglarsu se utrga strašen krik. Kakor bi bilo treščilo vanj, se opoteče in telebne po tleh.

»Vstanite!« mu veli grof. »Vašemu življenju bo prizanešeno. Vedite, da vaša dva pajdaša nista čakala tolike sreče: eden je zblaznel, drugi je mrtev. Obdržite teh petdeset tisoč frankov, ki so vam še ostali; podarim vam jih. Onih pet milijonov, ki ste jih ukradli bolnišnicam, je že povrnila neznana roka. In zdaj jejte in pijte! Nocoj ste moj gost. — Vampa, ko se ta človek opomore, ga izpustite: vrnem mu prostost.«

Danglars ni vstal s tal vse dokler ni grof odšel. Ko je dvignil

V naročju sreče

PO-FRANCOŠCINI • PRIPREDIL • L. A.

28. nadaljevanje

»Suzana leži. Telefonirali smo po zdravnika. Pravkar je prišel in jo pregledal. Dejal je, da gre za živčni napad, posledico prehudih naporov.«

Zasopla je prestala. Potem je povzela:

»Preveč se upa to dekle. Ta teden ni minil dan, da bi bila legla pred petimi jutraj. Tudi to noč je spala samo štiri ure. Pri neki njeni prijateljici so imeli danes popoldne domačo zabavo, pa je ostala do sedmih v paviljonu in stregla gostom. Naj bo človek še tako trden, kar je preveč, je preveč.«

Gostom se je zdela to pojasnilo docela razumljivo; še oče mu je skoraj verjel. Toda ko je spremil s prisiljenim nasmehom poslednjega povabljenca do vrat, se je obrnil k svoji ženi:

»Zdaj pa brez slepomišenja! Kaj je s Suzano?«

»Najbrže ji je udarila kri v možgane; tako misli zdravnik.«

»Kri v možgane?« je gluho ponovil Kreuger in obraz se mu je spačil od zle slutnje. »Torej je stvar resna?«

»Zelo resna celo; ne smem ti prikrivati.«

Mož se je obrnil k vratom.

»Hej moja! Uboga Suzana! Videti jo moram!«

»Ne, Pavel. Usmiljenka je pri njej in zdravnik je strogo prepovedal obiske.«

»Kaj? Jaz, njen oče, ne bi smel? ...«

»Ne, prijatelj. Ležati mora popolnoma pri miru, v njeni bližini ne sme biti žive duše in celo tema mora biti v sobi. Drugače se lahko zgodi najhujše.«

Stari milijonar se je sesedel na stol.

»Kaj naj vse to bo? Kako si je mogla naša Suzana nakopati takšno bolezen?«

»Ko bi jaz vedela!«

»Saj je bila vendar zadnje dni popolnoma zdrava — ne?«

»Seveda je bila ... le nekam v skrbeh se mi je zdela ... A to ne bi bilo še nič hudega.«

»Pač, ravno to utegne biti vzrok ... Bogue kaj jo je dajalo? ...«

»Kaj posebnega ni moglo biti. Saj si ji izpolnil sleherno željo, da jo je le izrekla.«

Mož se je zamislil. Nekam obotavljaje se je vprašal:

»Ali si opazila? Ko je padla, je kriknila Saša ...«

»Da, spomnim se.«

»To je rusko ime, če se ne motim.«

Nova tišina je zavladala v sobi. Zdela se je, kakor da se ne oče ne mami ne upata razvijati dalje to misel.

»Ali koga poznaš med našimi znanci, ki bi mu bilo Saša ime?«

»Nikogar se ne spomnim.«

»V čigavi družbi je bila danes ves dan?«

»Z Vero Prohaskovo, mislim.«

»Telefoniral ji bom in jo vprašal, ali kaj ve, kdo naj bi bil ta Saša.«

»Samo pazi, da ne zineš preveč.«

»Ne boj se. Ubogi otrok že tako dovolj trpi in ne gre, da bi jo še jaz dajal ljudem v zobe. Samo vedeti hočem ... Ali mar nisi opazila ...«

Kreuger je sredi stavka prestal.

»Česa?«

»Pogovor je bil ravno o sleparskih ruskih knezih, ki zapeljujejo nedolžna dekleta, ko je zavpila Saša ...«

»Prav imaš ... Čudno, čudno.«

»Mogoče da nam bo prav to pokazalo pot.«

»Pazi, da ne boš prenehal koga obdolžiti!«

»Nič se ne boj. Mislim pa, da nisem na krivi poti ... Vedeti moram, kaj je; poklicali bom Prohaskovo.«

»Še enkrat te prosim: bodi previden!«

Kreuger je stopil v svojo delovno sobo, kjer je imel telefon. A že čez par minut se je vrnil.

»Nu?« je napeto vprašala njegova žena.

»Vera pravi, da ni še nikdar slišala imena Saša ...«

»Zdaj vidiš!«

»... in da že najmanj deset dni ni govorila s Suzano.«

»Kako praviš?«

»Da že deset dni ni videla Suzane. Zakaj se ti zdi tako čudno?«

»Zato ker mi je Suzana še davi rekla, da je ne bo domov na kosilo, češ da bo ves dan pri Veri.«

»Tako torej! ... To se pravi, da je lagala!«

»Lagala!«

S strahom sta se spogledala.

»Kam je potem šla?«

»Kdo bi vedel! Samo ugibava lahko.«

»Bogue, lepa reč je to!«

Dolgo je Kreuger molčal. Njegovi možgani so mrzlično delovali.

Zdajci je pa vzkliznil:

»Ali se še spomniš, kakšen haló mi je napravila ondan zastran nekoga beraškega snubca?«

Kreugerjeva žena je resno prikimala.

»Spomnim se še več: od tistega večera, se mi zdi, izvirata njena nerazumljiva zamišljenost in skrb.«

Nocoj je bilo prvič, da je stari Kreuger omenil oni prizor s hčerjo. In že sam spomin na to ga je tako razjaril, da je udaril s pestjo po mizi.

»Če se je kateri pritepenec predrznil zlorabiti Suzanino neizkušeniost!« je zaškrtal z zobmi. »Pobil ga bom kakor psa!«

»Nikar se prezdajaj in razburjaj! S kričanjem in razgrajanjem ne boš ničesar opravil. Bolje bi bila storila, da sva bila takrat malo modrejša in pustila Suzano, naj do konca razvije svojo misel. Potem bi bila vsaj natanko izvedela, kaj roji ubogemu otroku po glavi. Ko je že prišla z zaupanjem k nama, bi jo bila morala malo lepše sprejeti.«

»Kar odkrito zini,« je bevsknil Kreuger in jo srdito pogledal.

»Moja krivda je, hočeš reči?«

»Ne prijatelj, tega nisem rekla. Prosim te samo, bodi miren in pazi, da se ne prenehaš, ko dobro veš, da tavava v temi. Kar čudno se mi zdi, da se ti, ki se znaš pri kupčijskih zadevah tako imenitno obvladati, ne moreš premagati, kadar te tarejo družinske reči.«

»Če mi gre pa ta reč bolj do srca!«

»Vem, toda ta trenutek je važno samo eno: da rešiva Suzano. Šele potem bova gledala, da ozdraviva njeno srce, če bo sploh treba — ali ji pa ugodiva.«

»Nikoli!«

»Nikar no, ne govori neumnostil! Če bi poznala tistega, ki bi že s svojo navzočnostjo mogel Suzano ozdraviti, bi šla pri prvi ponji — s tvojim dovoljenjem ali brez njega. Prepričana sem, da bi mi na dnu svojega srca dal prav.«

Kreuger ni odgovoril. Še zmerom je kuhala v njem jeza.

»Za zdaj,« je s poudarkom povzela mati, »za zdaj glejva, da hčer ozdraviva in da ji ne pokvariva njenega dobrega imena.«

Utihihila je. Zdaj šele se je zavedelava vse velikosti nesreče, ki bi mogla nastati.

»Oba, Pavel,« je rekla z resnim glasom, »oba morava paziti, da niti najnedolžnejša beseda, ki bi nama ušla iz ust, ne pade na njeno glavo ... ko pa niti ne slutiva, kaj se z njo godi.«

Kreuger je pobesil glavo. Njegova žena je imela prav.

Toda na dnu njegove duše je še zmerom divjal vihar. Po glavi so se mu podile srdite misli. Eua med njimi mu je neprestano plesala pred očmi: kako naj udari vse liste, ki so bili kdaj z njegovo hčerjo v družbi, da zadene tistega,

ki se ga je drznila Suzana ljubiti zoper voljo svojega očeta ...

X

Aleksander Nižinskij je čakal Suzano. Ure so minevale, nje pa ni hotelo biti od nikoder.

In vendar mu je bila obljubila: »Ob devetih pridem k tebi.«

Zdaj bo pa že enajst, a o Suzani ne duha ne sluha!

Mladega moža je jel obhajati gluh nemir, ki si ga ni znal pojasniti.

Mislil je na vse mogoče reči, ki so utegnile priti vmes, da se Suzana ni mogla odtrgati od doma.

Mogoče njen oče še ni odpotoval? Da ji ni mati zbolela? Ali sta pa oba zamudila vlak in se vrnila ter zasačila svojo hčer, ravno ko se je pripravljala k begu?

Potem so mu prišle še hujše domneve na um.

Da se ji ni pripetila nesreča na vožnji? Na Vaclavovem trgu je promet v jutranjih urah posebno živahen: kako lahko bi ...

A že je pregнал to misel. Preveč strašna se mu je zdela, da bi jo domislil do konca.

Kaj, če ji je nepričakovano oče obohel — morda celo umrl? Prav takim krepkim ljudem se najrajši kaj pripeti. Kap ... Mogoče ga je kaj razsrdilo, ko je tako razburljiv!

Čim bolj je hitel čas, tem mrzličnejše so se mu podile najneverjetnejše misli po glavi. Vse, prav vse mu je prišlo na um: da niso v njeno hišo vlomili? Ali je pa nastal ogenj? Če je niso celo umorili?

Zgrozil se je in vztrpetal po vsem životu.

Po vseh teh večeršnjih dokazih njene ljubezni ni mlademu možu niti za trenutek prišlo na misel, da bi se bila Suzana nalašč zakesnila, da iz lastnega nagiba ne bi bila prišla.

Spomnil se je čudne žalosti, ki jo je bral na njenem obrazu, ko sta se razhajala, in neznanika tesnoba ga je obšla: katera zla slutnja ji je mučila srce?

Z dvakrat je hotel telefonirati k njej domov. Toda obakrat se je spomnil, da ga je Suzana prosila, naj po telefonu ne kliče, ker bi utegnili Marinka ali kdo drugi kaj zasuliti; zato je spet obesil slušalko nazaj.

Ob trčetrt na dvanajsto ga ni več strpel. Izvedeti mora, kaj se je zgodilo, naj bo kar hoče!

S hripavim glasom, ki ga še njegova lastna mati ne bi bila spoznala, je poklical številko. Toda čakal je zaman. Nihče se ni odzval.

Njegov strah je postal neznošen. V duhu je videl Suzano mrtno pred seboj, v mlaki krvi, umorjeno ...

»Če je ne bo do dvanajstih na ...«

LEGITIMACIJE LJUBLJANSKEGA VELESEJMA

(od 5. do 16. septembra).

Prej so legitimacije za obisk velesejma oddajali v predprodaji Putnik, denarni zavodi, občinski uradi itd. Po odredbi železniškega ministrstva, izdani lansko leto, ima pa polovično vozno vsak obiskovalec velesejma, ki kupi na odhodni postaji poleg celega listka še rumeno železniško izkaznico, ki stane 5 Din.

Obiskovalec dobi na velesejmu pri blagajni vstopnico za 10 Din, če ga je železniški listek stal do 25 Din. S to vstopnico obišče enkrat velesejem in enkrat zvečer vinski oddelek. Če ga je železniška vozna stala do 60 Din, plača pri blagajni na velesejmu za vstopnico 15 Din, ki mu daje pravico na tri dneve in tri večerne obiske velesejma. Če ga je pa železniški listek stal več kot 60 Din, dobi na velesejemski blagajni legitimacijo za 25 Din, z njo ima šestkratni obisk velesejma in šestkratni večerni obisk. Ob enem z izdajo velesejmske vstopnice oz. legitimacije dobi obiskovalec tudi potrdilo o obisku velesejma. Voznega listka in železniške izkaznice naj torej v Ljubljani nihče ne odda postajnemu vratarju, ker mu bo oboje skupaj veljalo potem za brezplačen povratek. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 31. avgusta do 16. septembra, za povratek pa od 5. do 21. IX.

kosilo,« je rekel svoji gospodinji, »pojdem sam tja.«

»Mogoče si prezgodaj delate skrbi,« ga je skušala ženica položiti.

Prav takrat je zazvonilo. V enem skoku je bil pri vratih.

Toda namenjeno mu je bilo hudo razočaranje.

»Vi!« je zajekal ves zmeden. Spoznal je šoferja, ki ga je bil priporočil Suzani pred deseti-mi dnevi, ko je odpovedal službo.

»Da, jaz ... na cesti! Odpovedali so mi!«

»Zakaj?«

»Kaj vem! Menda so vse osebje odslovili.«

»Kaj naj to pomeni?«

»Ko bi sam vedel! Prišel sem ob devetih v službo kakor po navadi, tedaj me je pa poklical vratar.

»Ne hodi dalje,« mi je rekel že pri vratih. »Ná, tu imas denar; nič več nisi v službi.«

S temi besedami mi je izročil ovitek. Notri sem našel ček; plačali so me za deset tednov. Ker sem delal šele deset dni, se zastran tega ne bi imel pritoževati.

»Pa Matija?« sem vprašal.

»Takisto odpuščen.«

Nisem vedel, ali bedim ali sanjam. Toda na koncu koncev bi mi bili vendar lahko v par besedah povedali, kaj in kako: saj nisem garjavo ščene, ki ga meni nič tebi nič vržeš na cesto. Ničesar ne vem, da bi bil zagrešil; zato želim govoriti z gospodično.

»Izključeno, prijatelj,« mi je odgovoril. »Hiša je prazna. Marinko so poslali na dopust, drugi služinčadi so pa odpovedali; ostali sta samo še kuharica in gospejina sobarica. A tudi njima so dnevi šteti; odpovedano jima je na teden dni kakor meni. Zdaj čakajo le še prihoda novega osebja; gospod ga je poklical z graščine, ki jo ima na Slovaškem — potem bodo pa tudi oni dve odslovili.«

Takrat sem ves osupel opazil, da so skoraj vsa okna v hiši zaprta in zavese spuščene.

»Gotovo sta odpotovala,« sem rekel. »A gospodična je vendar ostala v Pragi!«

»Poslušaj, prijatelj,« me je vratar blagohotno potrepil po rami.

»Vse to je stvar najinih gospodarjev, ne najina. Jaz vem samo to, kar mi je naročeno: da ne smem žive duše spustiti noter in vsakomur povedati, da ni nikogar doma.«

»Če je tako,« sem odgovoril, »in so res tudi ti odpovedali, menda vendar nisi tak bedak, da ne bi vedel, kaj jim je šinilo v glavo, da te meni nič tebi nič postavijo pred vrata!«

»Z menoj je ista kakor z drugimi. Vsa stvar se je skuhala ponoči. Gospodična Pašteta je pri večerji iznenada zbolela, a to ni bila navadna večerja, kakor si jo privoščimo mi navadni ljudje; imeli so goste in velik tam-tam. Kakšna reč je pa potem nastala — kakor bi se vsi peklenščki zbrali pri nas! Zdravnik, usmiljenka, strežnica in kaj vem, kdo še vse. Vso noč smo morali ostati pokonci. Menda je resna reč, ko mora biti vse tako tiho okoli nje. Zato so tudi vsemu osebju odpovedali. Samo tega ne vidim, kaj naj bi bilo boljše, ko pride nova služinčad. Kaj hočeš: mister Fižol si je tako vtepel v glavo.«

Mladi mož ni več poslušal. V ušesih so mu brnele samo besede:

»Suzana je bolna ... nevarno bolna.«

Nenadoma se mu je vse zvrtele pred očmi. In kakor blisk ga je prešinilo blazno spoznanje:

»Nič več ni treba, da bi čakal svojo drago, ne bo je ... Kdaj jo bo videl — če jo bo sploh še kdaj?«

Kakor v sanjah je vprašal:

»Ali ste slišali, kaj ji je?«

»Komu?« je vprašal oni. »Mladi gospodični?«

»Da.«

»Vratar mi ni nič povedal. Silil sem vanj, toda bilo mu je že nerodno, da se tako dolgo ne dam odpraviti. Gotovo so mu obljubili nagrado, če ne bo ves čas, kar bo še ostal pri hiši, nikomur zinil besedice.«

»Ze mogoče ...«

Ker je knez Nižinskij obmolknil in srepo zastrel pred se, je oni ponižno povzel:

»Prišel sem, da vam povem ... da se lahko zanesete na mojo vdanost do gospodične Kreugerjeve ... in da ni moja krivda, če so mi od-

Važnost esperantskega jezika je posebno velika v tujsko-prometni propagandi. S tem svetovnim jezikom se namreč izvaja jako intenzivna propaganda, zlasti v inozemstvu, za obisk prirodnih krasot naše domovine. Slovenski esperantisti hočejo najširši javnosti pokazati svoje delo in v ta namen prirede esperantsko razstavo v okviru letošnjega jesenskega Ljubljanskega velesejma od 5. do 16. septembra.

povedali. Verjemite mi, da nisem ničesar zagrešil, kar bi upravičilo takšno nepričakovano odslovitev.«

»Vem, Ivan, in zaupam vam. Ali vam je morda znano, kam sta odšla Matija ali Marinka?«

»Ne, nič ne vem.«

»Če bi vas potreboval, se lahko še zmerom zanesem na vas, kaj ne?«

»O, svetlost! Sami veste, da sem vam zvest do smrti!« je ganjeno vzkliznil oni, videč bolešno spačeni knezov obraz.

Ko je odšel, je Saša trenutek pomislil, nato je pa, ne meneč se za to, da ga kosilo že čaka, pograbil klobuk in odhitel proti Vaclavovemu trgu.

Kaj bo storil, še sam ni vedel. Prepustil se je popolnoma svojemu instinktu in trenutnemu navdahnjenju.

Suzana je bolna. Poskusiti mora, da pride do nje, naj ga stane kar hoče!

Vrtna vrata so bila zaprta. Moral je pozvoniti. Toda namestu da bi bil vratar pritisnil na električni gumb, da bi se vrata sama od sebe odprla, jih je prišel sam odpirati.

Spoznal je nekdanjega šoferja. In brez ovinkov je rekel:

»Oditii morate, gospod Jean. Strog nalog imam, da ne smem nikogar spustiti noter.«

»Hotel bi govoriti z gospodično ... ali pa z njenim očetom.«

»Ne ona ne njena roditelja ne sprejmeta nikogar,« je neprijazno odgovoril vratar. »Nihče ne sme v hišo.«

»Nihče?«

Srd je drgetal v njegovem glasu.

»Nihče,« je važno ponovil vratar.

»Tak je ukaz.«

Še predeu je utegnil premisliti, kaj nekdanji šofer namerava, je le-ta odrinil vrata na slezaj in potisnil vratarja stran.

V par skokih je zletel čez stopnice in se ustavil šele pred vrati Kreugerjevega kabineta. Potrkal je s pestjo, a nihče ni odgovoril. Pritisnil je na kljuko: vrata so bila zaklenjena.

Knez se je zagnal proti glavnim vratom milijonarjevega stanovanja. V tem se je bil vratar že opomogel od prvega presenečenja in je prihital po stopnicah.

»Dajte, Jean, bodite vendar pametni! Drugače bom ob službo. Prosim vas, pojdite vendar!«

Aleksander Nižinskij ga ni niti slišal. Ker ga pa možak le ni pustil pri miru in ga je celo prijel za roko, da bi ga odrinil, ga je orjak zgrabil z obema rokama za prsi in ga s herkulsko močjo vzdignil s tal.

Trenutek je počakal, toda v njegovih možganih takrat ni bilo prostora za preudarek: zavihtel ga je in ga treščil v kot, da je obležal na tleh.

Zdaj je bila pot prosta. Že se je zagnal na stopnice, tedaj so se pa odprla neka vrata in na pragu se je prikazal sam Kreuger.

»Kaj pomeni ta trušč? Ah, vi ste! Kam hočete?«

Njegov glas je bil tako oblasten, da je Rus nehote obstal. Ugriznil se je v ustnice do krvi, da zaduši gnev.

»Kam hočete?« je še oblastneje ponovil oče.

»Izvedel bi rad, kako je s Suzano. Ali je res bolna?«

»In če je? Ali je vam to kaj mar?«

»Gospodična je bila zmerom tako dobra z menoj,« je odgovoril na slepo srečo.

»Preveč, se mi zdi.«

»Ali bi mi zato dovolili kratek razgovor z njo?«

»Z vami nimam nikakih opravkov. In če se pri priči ne boherete, vas bom dal s silo odstraniti.«

Kdor pri Novak-u kupuje — varčuje. Manufakturna trgovina Novak, Kongresni trg.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati!“
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Samo s čiščenjem zob odpraviš zobni kamen,

zato vzemi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

O polnoči boš umrl...

Angleški napisal James Hoggan

>O polnoči bom umrl... je zastokal Idsworth in se zleknil v naslonjaču poleg kamina.

Zbit in utrujen je dvignil glavo; strah mu je spačil obraz in oči so mu blazno žarele globoko v jamicah.

>Sleherno uro prihaja ista grožnja. Ali razumete to, nadzornik?>

>Tak pomirite se vendar, mister Idsworth, mu je prigovarjal policijski nadzornik in mu krepko in prijateljski stisnil roko.

>Milijonar Charles Idsworth je trudno odkimal:

>Če Hunt reče, da bom o polnoči umrl, me ne more rešiti nobena sila na svetu.

>Dobro! Denimo, da Hunt po kakršnikoli čudežni poti vdre v to sobo, potem sva vendar še zmerom midva z najinim prijateljem doktorjem Harrowom prva, ki vas bova branila.

>MacNab je še zmerom stal med vrati.

>Pred smrtjo bi se rad nekaj priznal. Laže mi bo umreti. Morilec sem!

Harrow, policijski zdravnik, si je s posebnim zanimanjem ogledoval dragoceno zbirko Idsworthovih kitajskih vaz.

>Priklimal je in se udaril po samokresu v žepu.

Toda Idsworth je trmasto vztrajal pri svojem:

>Smrti sem zapisan. Točno o polnoči bom umrl, prej bom pa nemara še zblaznel!

>Neumnost! se je dobrohotno šalil MacNab, >če je sploh kdo na svetu neumna, je to prav gotovo skrivnostni Hunt, kaj ne, doktor?>

>Morda, je mirno odgovoril Harrow, >gre pač za to, s katere plati gledate... Če se ljudje v mirnem času koljejo, pravimo temu umor, med vojno je pa klanje in umiranje pravo junaštvo.

>Ali so to mar grozila pisma?>

>Da! Kakšnih trideset jih bo; toda mnogo hujeje je bilo, ko me je ponoči zvonec telefona budil iz spanja!>

Harrow je segel po vrhnjem pismu in bral: >Pred štiridesetimi leti si me obsodil na živo smrt, toda dvajset let kesneje sem si pričel graditi novo življenje.

>Tudi Vi! storite kakor sto in sto drugih, nabavite blago za obleke, plašče in manufakturo sploh za jesen in zimo po znižanih cenah pri tvrdki NOVAK-LJUBLJANA

>Nenadoma se je Idsworth zdrnil in se zagrabil z obema rokama za sree.

>Vezna vrata so se zamolklo zaploputnila in v predsobju je postalo živo.

>MacNab je utihnil, zakaj MacNab se je bil vrnil in sedel v naslonjač. Ure strahotnega čakanja so tekale dalje.

>Deset... Enajst... Pol dvanajstih.

>Idsworth je bil bled ko zid.

>Newton! je glasno zaklical MacNab.

>Tu sem, gospod nadzornik, je odgovoril glas izpred vrat.

>Kdo je prišel?>

>Neki tekač je prinesel veliko škaflo, gospod nadzornik.

>Odprite, toda bodite previdni!>

Mimilo je nekaj tihih minut, potem je pa mož od zunaj zavpil:

>V škafli je samo venec, gospod nadzornik!>

MacNab je stopil k vratom in jih odprl.

>Po malem se je milijonar umiril, toda še zmerom se je krčevito oklepal zdravnikove roke.

>Doktor! je zahropel.

>Ali vam kaj srce teži? ga je sočutno vprašal Harrow.

MacNab je še zmerom stal med vrati.

Idsworth je tiho povzel: >Pred smrtjo bi se rad nekaj priznal.

>Resnico govorim. Poslušajte! S Huntom sva bila pred štiridesetimi leti prijatelja.

>Za božjo voljo! Vaza mi je zdrla iz rok! On je pa gotovo mislil, da je Hunt...>

MacNab je priklimal. >Zvenket ga je ubil. Toda vi niste krivi. Strašen slučaj! Ob udareh ure sem se tudi jaz zdrzil, pa imam živce ko jeklo trde.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

Straza mu je povedala, da ni nič novega.

Tudi Harrow je vstal, se pretegnil, in vzel iz žepa samokres.

>Zdaj bomo pa kmalu rešeni te more, je dejal nadzornik.

Harrow je priklimal in pogledal na uro.

Idsworthove široko odprte oči so se strepo upirale v kazalca.

Harrow se je pri oknu naslanjal ob kamin in si ogledoval prekrasne kristalne vaze.

>Občudujem vaše umetnine, Idsworth, je menil, da bi odvrnil njegovo pozornost od ure.

V listem trenutku je vzkliknil MacNab:

Ura je bila. In tedaj ko so izzveneli njeni globoki, zvonjenju podobni ndarci, je zdajci presekal oster ropot brezdišno tišino.

>Jo! Idsworth je planil pokonci, vzklik se mu je utrgal iz prs, roki sta mu omahnila in telebnil je na tla ko posekan.

Sportni noži

prvovrstna kakovost Din 35', 45', 55'

Razpošilja po povzefju ali profi vplačilu vnaprej

Oštrica

Moderna brusilnica in nožarska delavnica

Zagreb, Il'ca 38

>Mrtev! je rekel MacNab in pokleknil poleg njega.

>Za božjo voljo! Vaza mi je zdrla iz rok! On je pa gotovo mislil, da je Hunt...>

MacNab je priklimal. >Zvenket ga je ubil. Toda vi niste krivi.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

>Doktor Harrow je tisto noč prav nemirno spal.

>Pramen mesečine je padal skozi odprti zavese na njegovo posteljo.

>Jezikovna dopisna šola na Jesenih (Gorenjsko) prične s 1. oktobrom 1935 zopet s pismenimi tečaji za esperanto, nemščino in slovenščino.

Presenečenje

Madžarski napisal Emmerich Halasz

Pavlu Fellerju ves čas njegovega zakona se nikoli ni prišlo na misel, da bi bil ljubosumen na svojo srčkano in mlado ženo Hedo.

Toda zdaj, ko je Pavel prečital pismo, ki ga v njem neki >neznani prijatelj opozarja, da Ervin grdo izrablja njegovo zaupanje in da ga družijo nežne vezi s Hedo, mu je postalo čudno pri duši.

>Ali je to sploh mogoče? Ali je res? se je spraševal.

>Ne, ne! si je sam odgovarjal. >Saj ni mogoče! Tega Hedi ne morem prisoditi.

Pavel je raztrgal pismo na majhne koščke in sklenil, da sploh ne bo več na to mislil.

Feller je samo odkimal in delal dalje.

>Ne gre drugače, se je opršal. >Več ko leto dni že nisem videl matere.>

Srce mu je kar poskakovalo od veselja.

>Gledaj, saj noče, da bi odpotoval, torej me ne slepari; sicer bi ti bilo gotovo všeč, da izginem.>

Od tiste minute je bil trdno prepričan, da bo njegova komedija samo prazna pena; žene itak ne bo zalotil, ko mu je pa zvesta.

Heda ga je spremlila na postajo. Pavel si je kupil vozni listek in sedel v brzi vlak.

>Ravno prav, je modroval in se od eljal s tramvajem naravnost domov.

>Zdaj se bo odločilo.>

Srce mu je glasno utripalo. Po tistem je stopal po predsobju.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

ga je postalo. Ko se je vrnil v obednico, je nežno pogledal svojo ženo.

Prihodnje dni se je Fellerjeva volja spreminjala kakor vreme v aprilu.

>Saj ni mogoče! Tega Hedi ne morem prisoditi. Vse to je bržčas nesramno obrekovanje hudobne sosedice ali pa kakšne zarjavele device!>

Pavel je raztrgal pismo na majhne koščke in sklenil, da sploh ne bo več na to mislil.

Feller je samo odkimal in delal dalje.

>Ne gre drugače, se je opršal. >Več ko leto dni že nisem videl matere.>

Srce mu je kar poskakovalo od veselja.

>Gledaj, saj noče, da bi odpotoval, torej me ne slepari; sicer bi ti bilo gotovo všeč, da izginem.>

Od tiste minute je bil trdno prepričan, da bo njegova komedija samo prazna pena; žene itak ne bo zalotil, ko mu je pa zvesta.

Heda ga je spremlila na postajo. Pavel si je kupil vozni listek in sedel v brzi vlak.

>Ravno prav, je modroval in se od eljal s tramvajem naravnost domov.

>Zdaj se bo odločilo.>

Srce mu je glasno utripalo. Po tistem je stopal po predsobju.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Toda kesneje, ko je opazil, kako dobro se Borda in njegova žena razumeta in se zanj še zmenita ne ga je minila dobra volja.

>Kmalu je spodil svoje mračne misli in jedel s tekom: Popoldne je bil malo pri ženki, malo pa v kabu.

Ko se je zvečer vrnil, je že sedel Ervin na ležalniku.

Program kinov „Union“ in „Sloga“

Iz razgovora med našim urednikom in funkcionarjem novega kina

V prejšnji številki smo najavili, da se pripravljata v Ljubljani dva nova kina: »Union« in »Sloga«. Pri tem se nam je vrnila napaka, da smo oba kina dali v upravo Narodnega glasbenega železniškega društva »Sloge«. Toda v upravi »Sloge« je le kino »Dvor«, za kino »Union« je pa dobil koncesijo g. Milan Kharm, trgovec iz Ljubljane; njegovo ime naša filmska javnost že pozna, saj je bil med glavnimi ustvaritelji slovenskega filma »Iz kraljestva Zlatogora«. — Prostore bivšega kina »Dvora« si je pa pridobilo na licitaciji dne 13. maja t.l. Narodno železniško glasbeno društvo »Sloga«; v svojo upravo ga je prevzelo dne 15. avgusta t.l.

radi tega načela nismo odklonili znamenitih filmov v drugih jezikih, kakor čeških, francoskih, angleških in ameriških.

— To vaše načelo je tudi po moji sodbi pravilno. Ali bi mi lahko zdaj navedli nekaj teh filmov, ki jih bomo videli pri vas?

— Zakaj ne! Ljubljana se navdušuje za planine, za naravo in za lepo glasbo. Vse velike planinske filme bomo imeli mi na programu. Tako bomo prinesli Louisa Trenkerja vefilm »IZGUBLJENI SIN« in dr. Arnolda Fancka velepsem alpizma »KRALJ MONTBLANCA«. Lepoto naše kršne Bosne in Hercegovine bo opevala »BOSENSKA RAPSOADIJA«, naše prelesto morje in slikovito Dalmacijo pa opereta »JADRANSKE MELODIJE«. Godbo zanjo je zložil slavni skladatelj Robert Stolz; porabil je zanjo naše najlepše dalmatinske pesmi in napeve. Ta film bo od začetka do konca izdelan pri nas doma; v njem bosta nastopala tudi naša domača pevca in filmska umetnika Tino Patiera in Svetislav Petrovič.

— Ker smo že pri glasi in petju in ker ste sami dobro poudarili izredni smisel naših ljudi za to umetnost: kaj imate pa s tega področja na programu?

— Tu je naš program skoraj neizčrpen. Vsi odličnejši pevci bodo pri nas gostovali. Samo nekaj imen: Benjamin Gigli in Aleksander Ziliani, glasovita tenorista z milanske Scale; sloveča sopranistka z newyorške Metropolitanske, Grace Moore; Jan Kiepura (v filmu »LJUBIM VSE ZENSKE«); Josef Schmidt, H. H. Bollmann, L. Graveure, Jarmila Novotna, Marta Eggert, Gita Alpar — da ne omenim drugih.

— Katere opere in operete boste tedaj predvajali in v kakšni zasedbi?

— Naj vam jih samo nekaj nastejem!

»PLES V SAVOJU«, glasba P. Abraham, pojeta Gita Alpar in Hans Jaray;

»FRASQUITA«, glasba Fr. Lehár, z Jarmilo Novotno in H. H. Bollmannom;

»PRI BELEM KONJICKU«, glasba R. Benatzky, s H. Thimigom;

»JESENSKI MANEVRI«, glasba R. Kalman, pojeta L. Lanner in H. Soehner;

»CIGAN BARON«, glasba Johan Strauss (A. Wohlbrück in Hansi Knotek);

»LAHKA KONJENICA«, glasba Fr. Suppé, igra in poje Marika Röck, najslavnejša operetna zvezda sedanosti;

»FIGAROVA ZENITEV«. Razkošno opremljen film po sloveči Mozartovi operi;

»POLJSKA KRI«, glasba Oskar Nedbal, z Anny Ondro in Svetislavom Petrovičem;

»EVA«, glasba Franz Lehár, z Magdo Schneider in A. Soehnerjem;

»CLO-CLO«, glasba Fr. Lehár, in »GEJSA«. V obeh operetah poje prikljubljena Marta Eggert.

Najslavnejši, pri nas doslej še neznani pevci, kakor Benjamin Gigli bo pel v muzikalnem vefilmu »NE POZABI ME«, A. Ziliani v »LJUBAVNI PESMI«, Grace Moore bo v dveh nemških filmih pela operne arije iz »BOHEME«, »RIGOLETTA«, »BUTTERFLY«, »CARMEN« in »TRAVIATE«.

— Kakšne druge filme imate še na sporedu? Dramatske na primer?

— Nismo še gotovi z velikimi glasbenimi filmi. Greh bi bil, če ne bi omenil vefilma o slovitem poljskem skladatelju Chopinu, »CHOPINOV POSLEDNI VALČEK«, filma o skladatelju Lisztu »LJUBAVNE SANJE« z njegovo II. rapsodijo, filma o genialnem glasbeniku Robertu Schumannu, o Johanu Straussu »NEPOZABNE MELODIJE« s člani dunajske filharmonije in celotnim baletom drž. opere. In naposled med največjimi filmi tega žanra: »STRADIVARI« ali »NEMRTNE GOSLI« in »MAZURKA«.

— Z glasbenim repertoarjem ste kakor vidim, odlično oskrbljeni. Kaj pa dramatika in romantika?

— Brez skrbi! Tudi na tem polju bomo igrali najboljšo in najboljšim. Na programu imamo vedelo nesmrtnega Julesa Verna: »CARJEV GLASNIK - MIHAJLO STROGOV« (z A. Wohlbrückom), film po romanu ruskega klasika Gogolja, »TARAS BULBA«, Bernarda Shawa »PIGMALION« in grandiozni vefilm »COLNARJI NA VOLGI« (Stenka Razin), Victorja Hugoja »LES MISERABLES«, vefilme »PARIŠKI STUDENT«, »DEVICA ORLEANSKA«, največji film slavnega režiserja Fritza Langga »SUBATLANTIK«. Dalje imamo na programu »ZLATI OTOK« po slavnem Stevensonovem romanu, z Wallaceom Beeryjem in Jackiejem Cooprom.

A to še ni vse! Na programu imamo tudi naše stare znanke, med njimi so priljubljeni Gustav Fröhlich (»Baccarolas«, »Rdeči jezdec«, »Poročnik Boby«), Willy Fritsch in Lilian Harvey v prvem svojem zopetnem evropskem skupnem filmu »Črne rože«, Hans Albers (»Variete«), Willy Forst (»Tako se je končala ljubezen«), Greta Garbo (»Pisana tenčica«), Franciška Gaal (»Peter« in »Mamica«). Itd. itd.

— Še nečesa da ne pozabim: kaj pa smeh in zabava?

— V tem pogledu je skoraj v vsakem filmu bolj ali manj poskrbljeno. Priskrbeli smo si pa tudi prave šalovre, kakor »CHARLEYEVO TETKO« s Pavlom Kempom, vefilm »AMPHYTRION« z W. Fritschem, Adelo Sandrokovo in Pavlom Kempom, veselolgo »NEBESA NA ZEMLJI«, »4½ MUSKETIRJA«, »ŽENE ŠTRAJKAJO«, »GOSPOD BREZ STANOVAJA«. V teh komedijah nastopajo že dobro znani nam komiki Hans Moser, Szöke Szakall, Georg Alexander, Feliks Bressart, Pavel Hörbiger, Otto Wallburg, Leo Slezak, Ernst Veberbes, Ralph Artur Roberts itd., itd.

Nastel sem vam le najglavnejše filme in vem, da sem marsikateriga v naglici prezrl. A že ta program vam je pokazal, prepričan sem, da mislino resno. Naš cilj je: 100%no ustreči občinstvu. Naša sredstva: najboljši filmi med najboljšimi, nizke cene, udobnost in brezhibna reprodukcija na najmodernejših aparatih.

— Še poslednje vprašanje: kdaj začnete?

— V kinu »Sloga« (nekdanjem »Dvoru«) že sredi septembra, v »Unionu« pa v začetku oktobra. Natančnega datuma vam še ne morem povedati; prvo je, da zidarji, pleskarji, instalaterji itd. svoje delo popolnoma končajo; v

polovičarstvo se ne spuščamo. Glavno je, da so aparati že tu; kakor hitro bodo montirani, se bo pa začelo. — In tole, prosim še enkrat zapišite: Dobro in poceni, to je naše geslo.

GITTA ALPAR ZMAGALA

(y-k) Berlin, avgusta.

Pred nekaj meseci smo poročali, da greta Gitta Alpar in Gustav Fröhlich narazen. Oba zakona sta trdila, da imata vzrok za ločitev: Fröhlich se je izgovarjal, da je njegova žena židovka in da ga to utegne stati v Nemčiji filmsko kariero, Gitta je pa trdila, da jo je njen mož varal z drugimi.

Te dni je berlinsko sodišče stvar razsodilo. V splošno presenečenje je spoznalo za krivega Gustava Fröhlich in ne židovke Gite. To je tem bolj čudno, ker je Fröhlich navajal v utemeljitvi svoje tožbe, da se njegova žena noče vrniti v Nemčijo in da ga nadzira z detektivi.

Vzlic temu je sodišče Fröhlichovo tožbo odbilo in ugodilo protitožbi njegove žene. Najbrže zato, ker Fröhlich niso mogli oprostiti, tudi če bi bili hoteli; saj je sam priznal, da se je izneveril svoji ženi.

BRŽČAS SE NE VESTE...

da študira Metrov igralec Paul Lukas v prostem času politično gospodarstvo in je baje priznan strokovnjak na tem polju; da zbira Elizabetha Allan star porcelan; da zbira Virginia Bruce in Jean Hersholt redke knjige in da sta priznana poznavalca lepe in dobre književnosti.

DOLŽNIKOVE TEŽAVE

»He, Emil, zakaj si pa ves čas onemu debelemu gospodu za petami?«
»Ker se drugače ne zanesem, da ga ne bom srečal: dolžan sem mu.«

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1! — beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znakah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temorjavi, svellorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zjamčena. I garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zasluzek«.

HUMOR

OTROŠKA

»Ko bom velika,« meni važno šestletna Milena, »se bom poročila z Markom.«

»Kaj pa misliš, otrok!« jo počul mama. »Za poroko sta vendar potrebna dva!«

»Res? Nu, bom pa vzela še Cirička.«

DOBER NASVET

Francoski pisatelj Tristan Bernard je nekoč predaval mladim književnikom, kako se morajo obnašati pri prednašanju svojih del. Našel jim je vse mogoče zvijače in trike in sklenil:

»Pred vsem ne pozabite: ko končate recitacijo, se elegantno priklonite pred občinstvom in odidite oprezno po prstih ven.«

»Zakaj pa po prstih?«

»Da nikogar ne predramite!«

ODVETNIK IN IGRALKA

Avstrijska igralka Fritzi Massary je bila pri nekem slavnem odvetniku v Baden-Badnu na počitnicah. Nekega dne so se peljali z avtomobilom na izlet v Strasbourg. Ko so se že bližali meji, se je umetnica nenadoma spomnila, da je pozabila vzeti s seboj potni list. A odvetnik si je znal pomagati: dal ji je na razpologo potni list svoje žene; to je lahko tem neskrbnejše tvegalo, ker je bila njegova žena na sliki res nekoliko podobna lepi igralki.

Malo pred mejo se je Massaryjeva pritisnila k odvetniku in oba sta se jela z nežnim poudarkom tikati. Ko je pristopil omejni uradnik, si je igralka ravno vneto pudrala obraz, tako da je Nemeč ni utegnili natanko pogledati. Sleparija se je posrečila.

Prihodno zimo sta se umetnica in odvetnik srečala na nekem plesu v Monakovem. Pozdravila sta se in duhoviti advokat ji je galantno dejal:

»Ti vam na žalost ne morem reči, ne da bi prekoračil mejo.«

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo tako odstrani dlacice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZICKI, posteljice, mizice, ograje, tričkije itd. solidno izdelano in poceni pri

S. Rebelj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Krize, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znakah.

MLAD TRGOVEC na deželi, duševni inteligent želi v svrhu ženitve dopisovati s trgovsko naobraženim dekletom, prikupljive in ljubke zunanosti in plemenitega srca. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Plemeniti značaj.«

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUHARICA« z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrseva (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhune Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.— kilogram. Vprašanja naslovene na M. P. v upravo »Družinskega tednika«.

Diake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerat eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerat eliksir«, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10.— (predplačilo), na povzetje 18.—, dve Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Za mal' d'narja dost' muzkel

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

„ELEKTROTON“

d. z. o. z. pasaza nebotičnika

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavice, trde kože, bul itd.

Blagovolite nemudoma poslati Vaše tako uspešno mazilo proti kurjim očesom. Naš stari sosed si je odpravil 10 zastarelih.

Z odličnim spoštovanjem Šolske sestre, Gospodinja šola, Mladika, Ptuj.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.— (predplačilo), na povzetje Din 18.—, dva Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII Janševa 27 (prej Kamniška 10a)